

# עם הגולים

(רשימה טאיטלית. המאשימט)

אנשי המקום תסחים למראה-התייר אשר בא מרחקים לעשות בעיירה הקטנטור נת. ליר בית-הנתיבות נמחים התיירים תוך כדי פסיעה ראשונה אל אחת הכרכרות המרצרות כחפזה על מרצפות-העיירה והמב- ניבות את אורחיהן לאחד המלונות דוקא שלא כרצינם (הרכב יבוא בודאי על שכרו!). למחרת היום נתקלות העינים הורות בלשכה רחבת-ידיים שיושבים בה חמשה אנשים במלים, כשהסיגרויות העכות תחובות כפיותיהם. כאן מתקבל כרטיס-מסע גדול בכתב-יד ובעליו ממתין להפלגת אנית הקיסור הקטנה והישנה. העושה בשעתים את דרכה המתונה אל האי. כסובן, אם הרוח קלה והגלים שקטים.

עם הצנת-הרגל על יכשת-האי סבצ- בצת הרגשה טיזחרת; דומה, כי מי שיוא עומד סן הצר במחבוא-מתר ומציץ כך הצצה נטבה ונוקבת. פתאים נגש אליך הולך בטל המצמץ בעינו ומרכר אליך נרמנית רסוקה. אם לא בנת לרעו — הוא פורש לצרדין ופניו סביעים חשור.

בזוקר לא עבות הוברר לך, כי זה ימים מסגר אתה נתון בין פאתים איש אשר בגלל עמדתם הפוליטית הנלה אוונם הנח המשטר הפאשיסטי לשנים רבות. רבות סאר. בקיצור: השוען הכרסתני, שאתגורר בביתו, אינו גולה, ניעור בנו איזה פחד קל כשהוגר לנו, כי לפני עשרות שנים היה זה ראשיה-קטורה: הניאפליטאנית. הוא נתפס לפלכות והוגלה לאי הזה, מקום גלותם של פושעים ורוצחים. כאשר הוצא לחפשי גאר בנפשו לקנות שביתה בעיירה, ברודך כלל, הרו רוב התושבים הם מי שהיו פעם גולים ואסירים, עם ראשית-המלחמה פסקו לבוא פושעים חדשים, באו שכויי מלחמה: סרבים, אלבנים, תורכים.

אולם עם נמרה-המלחמה אצרו לבונן במבצר אשר על הגבעה בית-גולים חדש, סה עשו תושבי המקום? מראשי המנדלים נדר- דרה תרועת הפעמונים, בני האי האמיצים התקבצו כולם כאחד, ביחוד מי שהיו חברי ה"מפיות" וה"קמירות" וכידיהם קרדוסות,

מטילי-ברזל, פולמות וכירונים, הם הסתערו על המבצר, שוסרו החומה נכנעו וכעבור שעות מספר נחרב הבית כולו והיה למעי מסולת. הוגר: תואיל נא הממשלה ברוב הסדה לבקש עיירה אחרת לפושעיה! וכאמת: מה למלשטטיב ולעיירה אשר יושביה אנשי-מישרים? אכן, נתיצת המבצר נצטרף לה משהו מרזנסטיות — והדבר קרה באוקטובר 1926. והמגשלה? מליציה-פשויה הסדברים נבחה נבחה ככשו במקצת את שפת-לשונם ו — — קראו דרור לגולים אחרים.

מה טוב לגולה להודטן עם איזה אדם אשר בא מרחוק ובפנה הסמיה מעין ההשנחה העליונה לשוחח ארוכה על חייה הנויים השוטמים שנמורה עליום כליה, בעצם אין לך ענין טוהר כשייכותו הפוליטית של המתאונן. נוגע כך הגורל הסר של אנשים, שחיהם נתקפרו במרת המלכות המרשעת, ואשר אופקרו ניר משטר-היודונים לכדידות-עולמים, נראה, כי גדול עוונם מנשוא: לא השלימו עם המשטר החדש, עד תום הנפש סרעיד אותך לא ה.אני טאמין' הפוליטי של כל אחד מהם, כי אם אותה התלונה המשותפת לכולם:

למורה הרפובליקאי הענום, לבונה החפשי נכא-הרוח, למוכיר המפלגה המיונע, לקוסור ניסט הקנאי, לאנרכיסט המצהיל פנים ושוקנו כסראה-הכסף, לכך-טרול הדרוסית המתנענע על סברתו — לכולם המהלכים יום-יום בלא חמדה ברחוב הראשי רצוא ושוכ (היצאה סתחום העיירה אכניה עליהם) — ובעיניהם המתכוננות בלא זוהר מתעסקת העצבות למראה חיהם עצמם המתכובים באפס מעשה, דומם מהלכים האנשים הבטי- לים האלה וכל אחת מפסיעותיהם העייפות באה ליעיד על רשעת-המשטר, אשר עולל להם כואת.

— הפושעים האלה סה משעזו?  
— בסדינת-איטלית די לו לאדם להיות חשוד על משהו וחוקה עליו כי שנים או שלשת האנשים הסמונים במ- קומו על בדיקת-הכשרות הפשיסטיות יצוו לשים אותו במשטר, לאסור ידו באויקים ולהגלתו לאי רחוק, נודי-הדין הטוחלט נמסק ברומא הכירה, בינתים נמחבים הגולים אסור-ריידים מעור לעיר עד כואם אל האי הזה. אל פים נירשו סכתיים, נתלשו מעכו-דתם ונאסרו באיים האדורים האלה, — ואיוו זכויות ניתנות לגולים?

— מותר להם להתהלך בתחומי העיי-רה הקטנה, דם רשאים לקרוא געתונים ולהריץ אנרות — כמובן, לאחר בדיקה סעולה מלעילא, והאי — צר עד סחנק, עתה יש מים בכורות, אולם עם שרבי-הקיץ נהרבים המים ומירמעין אין, או מצפים לבוא אנית-הקיסור המביאה עמה מים רתיחים, — ופרנסתכם מנין?  
— הרשות היא נדיבת-לב, רשאים אנו לשלוח את ירינו ככל סלאכה, אלא ששום עבודה אינה סצויה בזה וא לו נודסנה גט איוו עבודה והיוו אומרים לעסוק בה — טיר היה ניתך עלינו ועמם של אנשי-המקום, אלה אין לבם סתאזה למתחרים חדשים, הבטחות הממשלה להעסיקנו בעבודות צב-רית נשארו מעל, הממשלה נותנת לכל א-ד יום-יום עשר לירות איטלקיות, צריך באסת להיות אמך-הרעב, כדי לספק בסכום סצער זה את צרכי-האוכל, הדירה והבגדים והלא חובה עלינו לצבור מעט כסף בשביל חכרינו הנדונים למאסר, סחר ישולח אחר ססנו למשפט — והוא סובמח בשנות-מאסר אחרות, נתן לו איפוא למצער כמה סאות לירות, כי החיים בבית-הסוהר — אומים, מכשרי הויתו.

כולם פעמו את טעמ-היסורים ס כ - שרס הם, והנסיון הסר הנחילים שנאה לוחסת וחשוכת-דעת, והשנאה — עזה כמות, כולם ותקוה; גט עליהם תעבור כוס-י הם יודעים את כל הבקיעים והסדקים שכמסמר הפשיסטי והם יושבים באיים ומצפים ליום-הפקודה, כדי לעלות ולהרחיב את הבקיעים האלה עד אין קצה, עדי חורבן.

באיים נורע זרע-המשטמה המרדנית הספעפעת במסתרים ובסעכה האדמה — עד יבוא יום, \* שפת-הים, הסרדיוטים נדרים אל החוף את אחר הגולים, אדם צניה, רדיקאל שסאלו, כי ננור דינו ברומא, והוא סובל לסאסר, הגולים עמרוהו ססבי, הם סעודדים את רוחו וסוסרים לו את צידת-הדרך, אשר נאספה כעסל רב, הפושע עמד ופניו צהלו, כדרך המקום נשקו הגולים על סצח-ההולך, הסקידים שסוהו כסירה והובל אל אנית-הקיסור, ברכנו אותו ברמזה, הסרדיוטים הרנישו ככך והרחיקוהו מעלינו ומשולשי-קובעיהם הנקשים-מנוחכים נצנצו טול פאתי-השמים הסכחילים וניסו לחסים בער זרמתי-החיים...